

Universitatea
Transilvania
din Braşov

TEZĂ DE ABILITARE

REZUMAT

Titlu: Certificarea voluntară și impactul acesteia în domeniul forestier

Domeniul: Silvicultură

Domeniul: Silvicultură

Autor: Conf. dr. ing. Aureliu-Florin HĂLĂLIȘAN

Universitatea Transilvania din Braşov

BRAȘOV, 2024

Teza de abilitare prezintă evoluția activităților de cercetare realizate de autor în domeniul sistemului de certificare forestieră voluntară Forest Stewardship Council (FSC). După finalizarea tezei de doctorat în 2014 (prima teză de doctorat din România în domeniul certificării forestiere) au fost efectuate cercetări privind tehnicile de audit, impactul certificării forestiere asupra ocoalelor silvice (certificarea managementului forestier) sau asupra companiilor (certificarea lanțului de custodie). Obiectivul tezei a fost evaluarea performanței sistemului de certificare forestieră voluntară ca modalitate de promovare a dezvoltării durabile. Acest tip de certificare a fost dezvoltat ca un instrument de monitorizare menit să îmbunătățească managementul de către companii și să diferențieze produsele pe piețele din ce în ce mai sensibile la aspectele de mediu.

Al doilea capitol este axat pe tehnica de audit, rezultatele acreditării și impactul perioade pandemice COVID-19 asupra tehnicilor de audit. Cercetarea privind tehnica de audit s-a axat pe proceduri sau pe deciziile auditorului. Pe baza analizei a 105 rapoarte de audit emise de organismele de certificare acreditate din România, acest capitol pune în lumină factorii procedurali care au o influență semnificativă asupra caracteristicilor neconformităților identificate în cadrul auditurilor FSC. De asemenea, au fost evaluate rapoartele organismelor de acreditare și deciziile auditorilor. În ceea ce privește rezultatele activităților de acreditare, obiectivul acestui capitol este de a examina constatările formulate de către evaluatorii Assurance Services International în timpul evaluărilor lor de acreditare cu privire la calitatea certificării managementului forestier FSC în întreaga lume. A fost analizat conținutul tuturor celor 141 de rapoarte de acreditare disponibile publicului, elaborate între 2013 și 2019, iar cele 454 de constatări identificate (neconformități și oportunități de îmbunătățire) au fost clasificate utilizând un cadru inovativ bazat pe principalele atribute ale procesului de audit. Activitățile de acreditare permit surprinderea neconformităților în activitățile esențiale legate de audit: deciziile auditorului, capacitatea auditorilor de a colecta, interpreta și sintetiza probele, precum și de a face rapoartele accesibile publicului.

O altă direcție nouă de cercetare privind certificarea forestieră a fost abordată în această teză. Pandemia COVID-19 a provocat dificultăți economice pentru companiile din sectorul forestier, precum și probleme semnificative pentru entitățile care se ocupă cu certificarea lanțului de custodie (CoC). Sistemele globale de certificare, precum FSC, pe baza unor dispoziții preventive, au dezvoltat noi abordări și derogări ale procedurilor obișnuite pentru a menține calitatea evaluării și eficiența standardelor. Pe baza unui sondaj aplicat companiilor care au efectuat audituri CoC FSC în 2020, acest subcapitol a urmărit să evalueze percepțiile cu privire la auditurile efectuate în temeiul derogărilor procedurale ale pandemiei COVID-19.

Capitolul trei evaluează legătura dintre certificarea forestieră și cadrul legislativ european (Regulamentul 995/2010 - EUTR). Acest capitol își propune să înțeleagă și să explice modul în care certificarea FSC a influențat punerea în aplicare a EUTR în România și modul în care aceasta a afectat percepțiile părților interesate din sectorul forestier cu privire

la această punere în aplicare. Cercetarea se bazează pe o abordare de cercetare mixtă, în care colectarea și analiza datelor cantitative și calitative au fost efectuate în timpul perioadelor politice cheie din 2014, pentru a surprinde o imagine nuanțată a implementării formale și practice a EUTR în România și a influenței certificării FSC asupra acestui proces.

Capitolul patru se concentrează pe certificarea managementului forestier și pe impactul asupra ocoalelor silvice. Scopul acestui capitol este de a oferi o perspectivă asupra procesului de certificare. Acesta prezintă rezultatul unui sondaj aplicat la 417 ocoale silvice din România, care a avut ca scop identificarea percepției managerilor acestora cu privire la motivele pentru adoptarea certificării, schimbările determinate de certificare, problemele din timpul procesului și beneficiile. Studiul relevă diferența de percepție între ocoalele silvice cu privire la certificarea forestieră.

În ceea ce privește certificarea forestieră și impactul asupra sănătății și siguranței la nivelul ocoalelor silvice, cercetarea a fost efectuată pentru a identifica, descrie și reduce problemele de sănătate și siguranță în managementul forestier din România. Prin analizarea neconformităților legate de sănătate și siguranță din rapoartele de audit emise pentru operațiunile de gestionare a pădurilor din România între 2013 și 2018, studiul arată că cei mai importanți factori de risc sunt factorii organizaționali, urmați de factorii legați de echipamente. Corelarea rezultatelor cu alte studii din literatura de specialitate privind operațiunile forestiere indică faptul că certificarea managementului forestier este un instrument adecvat pentru identificarea și descrierea aspectelor de sănătate și siguranță ale activităților legate de managementul forestier, în special pentru operațiunile forestiere.

Capitolul cinci este axat pe lanțul de custodie și impactul certificării forestiere asupra companiilor. Acest capitol își propune să analizeze adoptarea sistemului de certificare FSC CoC în legătură cu adoptarea principalelor meta-standarde (de exemplu, standardele ISO), într-un context provocator precum cel cu care se confruntă companiile forestiere din România. Folosind un sondaj pe bază de chestionar care a acoperit un număr mare de companii certificate, studiul pune în lumină profilul acestor companii, factorii determinanți ai certificării, aspectele sale economice, beneficiile percepute, intenția de a păstra certificarea, precum și unele aspecte ale adoptării în comun a standardelor FSC CoC și a meta-standardurilor.

Partea finală a tezei prezintă direcțiile de dezvoltare pentru cariera mea în ceea ce privește activitatea didactică și științifică.